

## BITNI KORACI

Ako želite učestvovati u mobilnosti, morate imati u vidu da je neophodno detaljno i redovno pregledanje web-stranica na kojima možete pronaći podatke o stipendijama i o rokovima prijave za stipendije, kao i pregledanje web stranica univerziteta na koje želite ići.

Koraci prilikom prijavljivanja na Erasmus Mundus stipendije su sljedeći:

- 1. ISTRAŽIVANJE:** Za svaku akademsku godinu u sklopu Erasmus Mundusa ponuđeno je nekoliko projekata na koje se možete prijaviti. Dobro pročitajte sve informacije koje se nalaze na oficijelnim stranicama ovih projekata, uslove koje trebate ispunjavati i da li razumijete ono što se od vas traži. Prva stranica za dobijanje informacija je svakako [www.erasmus-uns.ba](http://www.erasmus-uns.ba).
- 2. CILJNA GRUPA:** Veoma je bitno je da odredite koja ste ciljna grupa (više informacija o ciljnim grupama na drugoj strani ove brošure i na [www.erasmus-uns.ba](http://www.erasmus-uns.ba)).
- 3. MOBILNOST:** Također je bitno da znate za koju se vrstu mobilnosti prijavljujete i na koji period (bachelor, master, PhD, PostDoc, Staff, exchange, degree, 1 semestar, 2 semestra).
- 4. PROGRAM:** Potrebno je odrediti koji je to studijski program ili koja je to akademska/administrativna aktivnosti kojoj želite prisustvovati. Ovo ćete razjasniti ukoliko istražite web stranicu ili promotivni materijal univerziteta koji vas interesuje. Međutim, **najbolji** način da to istražite je sprovođenjem narednog koraka.
- 5. KONTAKT:** ovo je jako bitan korak, a podrazumjeva da kontaktirate urede ili službe za međunarodnu saradnju univerziteta u EU i da im postavite pitanja koja vas interesuju kako biste uspješno pripremili prijavu. Pitanja mogu biti u vezi sa studijskim programom, potrebe dostavljanja "dodatnih" dokumenata, određenih certifikata o poznavanju stranog jezika, smještaja, nastave na engleskom ili bilo kojem drugom preferiranom jeziku, naknadnog dostavljanja dokumenata i ostala pitanja koja vam mogu razjasniti neke nedoumice. Te službe vam mogu dati najbolju informaciju i o nastavnom planu i programu, master ili PhD studijima ili uputiti na neke nastavnike koji vam mogu biti mentori.

**NAPOMENA:** veoma je bitno da kontaktirate EU univerzitet prije pripremanja dokumentacije, kako bi imali tačne informacije i kako bi vaša prijava bila uspješnija.

**6. DOKUMENTI:** Uredna dokumentacija je jedan od bitnih kriterija. Ako je traženo npr. deset dokumenata, onda se očekuje da vaš prijavi obrazac sadrži tih deset dokumenata. Ukoliko niste u mogućnosti na vrijeme dostaviti određeni dokument, potrebno je da to razjasnite sa EU univerzitetom za koji se i prijavljujete. Neke dokumente ćete dobiti od studentskih službi, a neke ćete *downloadovati* sa oficijelnih stranica projekata, popuniti, i dati na potpis svojim dekanima ili prodekanima. Neke dokumente ćete morati sami kreirati kao što su motivaciono pismo, CV itd. Bitno je da pratite sve upute koje vam stoje na stranici i da dostavljate ono što se od vas traži. Više o bitnim dokumentima možete naći na web stranici [www.erasmus-uns.ba](http://www.erasmus-uns.ba) kao i u našem vodiču *Zbirka uputa za mobilnost*.

**7. ONLINE PRIJAVA:** Online prijava je vaš jedini prijavi obrazac za ovu stipendiju i bitno je da pratite korake kako ne biste negdje pogriješili i kako bi vaša prijava bila uspješna. Prijavu vršite tako što otvorite profil na web stranici projekta te ga popunjavate potrebnim dokumentima i tekstovima. Vodite računa da pratite instrukcije online prijave.

**8. PROVJERA:** Kada sve završite, još jednom provjerite da li ste popunili svaki dio prijavnog obrasca, da li određeni dokumenti potpisani, da li imate dobro motivaciono pismo i pismo preporuke i ostale dokumente.

**9. "ŠALJII!":** Klinkite „send“ ili „submit“ i pošaljite vašu prijavu. Na vaš email koji ste obezbijedili u sklopu prijave dobiti ćete email sa potvrdom da je vaša prijava poslana. Nakon toga slijedi period čekanja da vam potvrde o (ne)dobijanju stipendije.

## NEKI OD BIVŠIH STIPENDISTA



**Jasmina Mrkonja, stipendista na Univerzitetu „La Sapienza“ u Rimu, Italija** Dobila sam stipendiju na dva semestra za master studij, i za to vrijeme sam puno naučila i još više sazrela kao osoba. Poslije učenja i napornog dana, u Rimu nije teško pronaći zabavu, bilo da se radi o posjeti historijskim lokacijama, bogatim parkovima, muzejima, galerijama, kinima ili drugim aktivnostima.



**Nena Marković, stipendista na Univerzitetu u Latviji u Rigi, Latvija** Najteži zadatak u samom prijavljivanju za stipendiju jeste pronaći program koji odgovara interesima i kvalifikacijama studenta. Ja sam se odlučila napraviti "malo istraživanje" – pretražiti stranice i kataloge svih partnerskih univerziteta koji su učestvovali u projektima JoinEU-SEE i Basileus.



**Nedim Jahić, stipendista na Masaryk Univerzitetu u Brnu, Češka Republika** Zahvaljujući susretljivosti i velikoj pomoći ljudi iz Službe za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu, ali i one u Brnu, sve moguće probleme vezane za same formalnosti dolaska, boravišne dozvole, smještaja i snalaženja u univerzitetskom sistemu sam prebrodio bez velikih poteškoća i prepreka.



**Ajdin Polić, stipendista na Univerzitetu u Lundu, Švedska** Iskustvo koje sam pokupio, školu koju sam pohađao, prijatelje koje sam stekao, sva mjesta koja sam posjetio itd. je prevazišlo sva moja očekivanja prije samog polaska na put koji mogu slobodno reći da me je u potpunosti promijenio, nadopunio moj karakter, dao mi jednu drugačiju viziju i jednostavno ostavio jedan dubok trag u mom životu.



**Elvedin Tahirović, stipendista na Univerzitetu Sophia Antipolis u Nici, Francuska** Odmah po dolasku sam se javio koordinatrici programa koja mi je objasnila koji su moji sljedeći koraci. Administrativni spis sam brzo završio, otvorio račun u banci, nabavio različite iskaznice, jer je Francuska zemlja koja daje mnogo beneficija studentima.



**Alen Duspara, stipendista na Masaryk Univerzitetu u Brnu, Češka Republika** Prvi utisak koji sam dobio je susretljivost profesora sa studentima. Uvijek su bili otvoreni za dogovor i tokom cijelog semestra nismo imali nikakvih problema. Čitav sistem je bio povezan tako da smo kao studenti imali menze u kojima smo jeftinije jeli, organizovana putovanja te svakodnevnih društvenih aktivnosti.



**Jelena Kalinić, stipendista na Univerzitetu „Sv. Kliment Ohridski“ u Sofiji, Bugarska** I pored svih predrasuda o Bugarskoj, na Sofijskom univerzitetu „Sv. Kliment Ohridski“ slavistika je toliko jaka, tako da imaju ne samo odsjek, već i poseban fakultet. I nisam pogriješila. Čak bih preporučila i našim studentima u BiH da se prijave tamo za razmjenu, prijatno će se iznenaditi.



# Erasmus Mundus

SVE INFORMACIJE O NAJPOPULARNIJOJ EVROPSKOJ STIPENDIJI

### KONTAKT INFO

[jasna.bosnjovic@uns.ba](mailto:jasna.bosnjovic@uns.ba)

[adnan.rahimic@uns.ba](mailto:adnan.rahimic@uns.ba)

Služba za međunarodnu saradnju | Univerzitet u Sarajevu | Obala Kulina bana 7 (treći sprat) | 71000 Sarajevo, BiH | Telefon/faks (mobilnost): +387 33 565 116 | Radno vrijeme: ponedjeljak - petak; 8,00-16,00 sati | Web:

[www.uns.ba](http://www.uns.ba)

[www.erasmus-uns.ba](http://www.erasmus-uns.ba)

[www.facebook.com/iro.uns](https://www.facebook.com/iro.uns)

[www.facebook.com/univsaraj](https://www.facebook.com/univsaraj)

[www.s4wb.eu](http://www.s4wb.eu)



Erasmus Mundus



**ISKUSTVA** (web: [www.uns.ba](http://www.uns.ba) > međunarodna saradnja > mobilnost > bivši studenti)  
S ciljem da proces mobilnosti približimo vama, te da vas „riješimo dilema“ oko prijavljivanja, skupili smo priče o iskustvima naših stipendista u inostranstvu. U tom vodiču možete naći informacije od procesa prijave, do putovanja, boravka, studiranja, i odnosa sa ostalim kolegama. Ta iskustva će vam pomoći da uvidite prednosti mobilnosti te da postanete dio *erasmus* familije.



**ZBIRKA UPUTA ZA MOBILNOST** (web: [www.uns.ba](http://www.uns.ba) > međunarodna saradnja > mobilnost > potrebni dokumenti)  
Naša služba je pripremila vodič koji će vam pomoći oko svih potrebnih informacija kada se prijavljujete na Erasmus Mundus stipendije, ali i na druge stipendije koje su vam na raspolaganju. Kako se priprema motivaciono pismo, koju dokumentaciju je potrebno pripremiti, koja ste ciljna grupa i mnoga druga pitanja imaju odgovore u ovom vodiču.



## MOBILNOST

Mobilnost podrazumijeva razmjenu studenata, nastavnika i saradnika između našeg univerziteta i partnerskih univerziteta iz Evrope i cijelog svijeta. Naš univerzitet učestvuje u nekoliko programa mobilnosti kroz koje pruža administrativnu i organizacijsku pomoć stranim studentima, nastavnicima i saradnicima u razmjeni na Univerzitetu u Sarajevu, kao i domaćim studentima koji idu na razmjenu na inostrane univerzitete. Univerzitet u Sarajevu je 2008. godine ostvario pravo učešća u projektu iz programskog paketa Evropske Komisije - ERASMUS MUNDUS preko kojeg imate mogućnost da ostvarite mobilnost (razmjenu ili cijeli studij) na jednom od ponuđenih partnerskih univerziteta. Univerzitet u Sarajevu je jedini univerzitet u regionu koji je učestvovao u svih 19 projekata Erasmus Mundus programa.

## ERASMUS MUNDUS

Erasmus Mundus je program saradnje i mobilnosti na polju visokog obrazovanja kojem je cilj poboljšati kvalitetu visokog obrazovanja u Evropi i promovirati dijalog i razumijevanje između ljudi i kultura kroz saradnju s trećim zemljama. Isto tako, program doprinosi i razvoju ljudskih resursa i kapaciteta za međunarodnu saradnju institucija za visoko obrazovanje kroz povećanu mobilnost između Evropske unije i navedenih zemalja. Erasmus Mundus omogućuje da studenti, nastavnici i saradnici sa područja zemalja Zapadnog Balkana provedu određeni period mobilnosti na partnerskim EU univerzitetima, kao i studenti, nastavnici i saradnici da dođu kroz akademsku mobilnost na partnerske univerzitete na području Zapadnog Balkana:

**Napomena:** akademska mobilnost između EU zemalja članica, ili između zemalja Zapadnog Balkana nije moguća!

Erasmus Mundus je namijenjen:

- Poboljšanju kvalitete visokog obrazovanja u Evropi,
- Promovisanje Evropske unije kao centra izvrsnosti obrazovanja širom svijeta,
- Promovisanje razumijevanja između kultura kroz saradnju s trećim zemljama, kao i za razvoj trećih zemalja na polju visokog obrazovanja.

Samo preko Erasmus Mundusa, od 2008. godine pa do danas sa našeg univerziteta je 232 studenta, nastavnika i saradnika učestvovalo (ili još učestvuje) u akademskoj razmjeni u zemljama članicama Evropske unije, dok smo 118 njih ugostili sa partnerskih EU univerziteta.

**Napomena:** Ovo je zadnji konkurs za akademsku mobilnost kroz Erasmus Mundus program, kojeg uskoro zamjenjuje Erasmus+.

## PERIOD MOBILNOSTI

**Šta je to "exchange"?** Ako ste student u razmjeni, onda ste student koji će „privremeno živjeti u drugoj zemlji, gdje će pohađati nastavu i pristupiti ispitima ili biti uključen u druge akademske aktivnosti.“ To znači da ste i dalje student „svog univerziteta“, a dobijanjem stipendije provodite određeni period na nekom od univerziteta u inostranstvu, nakon čega se vraćate nazad i završavate obrazovanje na matičnom univerzitetu, odakle ste i „krenuli“. Krediti (ECTS) koje steknete u inostranstvu će vam biti priznati, a vaš matični univerzitet je taj čiju diplomu stječete o završenom studiranju.

**Šta je to "degree"?** S druge strane, student koji stječe diplomu će se registrirati na univerzitetu u inostranstvu čime prestaje biti student matičnog univerziteta. To podrazumijeva da, onda kad se prijavite za program kojim stječete diplomu, više niste pod okriljem svog univerziteta, iako u okviru nekih programa univerzitet iz vaše zemlje može osigurati administrativnu podršku prilikom prijavljivanja. Završit ćete cijeli studij u inostranstvu i steći diplomu univerziteta na kojem ste studirali. Na *degree* opciju se prijavljujete kada imate diplomu prethodno završenog studija na Univerzitetu u Sarajevu, ili bilo kojem državnom ili privatnom univerzitetu sa područja zemalja Zapadnog Balkana.

BACHELOR - 1 semestar (6 mjeseci) **E**  
 BACHELOR - 1 akademska godina (10 mjeseci) **E**  
 MASTER - 1 semestar (6 mjeseci) **E**  
 MASTER - 1 akademska godina (10 mjeseci) **E**  
 MASTER - 1 akademska godina **D**  
 MASTER - 2 akademske godine (22 mjeseca) **D**  
 PhD - 1 semestar (6 mjeseci) **E**

PhD - 1 akademska godina (10 mjeseci) **E**  
 PhD - 2 akademske godine (22 mjeseca) **E**  
 PhD - 3 akademske godine (34 mjeseca) **D**  
 PostDoc - 1 semestar (6 mjeseci) **E**  
 PostDoc - 1 akademska godina (10 mjeseci) **E**  
 Staff - 1 do 3 mjeseca

**E** - Exchange | **D** - Degree

## PARTNERSKI EU UNIVERZITETI

Kroz konkurs koji će biti održan od početka novembra 2014. godine pa do februara 2015. godine, a za akademsku 2015/2016. godinu, svi zainteresovani (kroz odgovarajući ciljnu grupu) će se moći prijaviti na sljedeće partnerske EU univerzitete kroz sljedeće projekte:

### SIGMA

1. Univerzitet u Varšavi, Poljska (koordinator projekta)
2. Humboldt univerzitet u Berlinu, Njemačka
3. University Nova de Lisboa, Portugal
4. University Pompeu Fabra, Španija
5. Univerzitet u Milanu, Italija
6. Univerzitet Twente, Holandija
7. City univerzitet u Londonu, Velika Britanija
8. Lapeenranta tehnološki Univerzitet, Finska
9. Univerzitet u Salzburgu, Austrija

### EUROWEB+

1. Univerzitet Mälardalen, Västerås, Švedska (koordinator projekta)
2. Univerzitet „Sv. Kliment Ohridski“ u Sofiji, Bugarska
3. Univerzitet u Paderbornu, Njemačka
4. Univerzitet Balearskih otoka, Palma, Španija
5. Univerzitet Åbo akademija, Turku, Finska
6. Univerzitet L'Aquila, Italija
7. Univerzitet Vrije, Amsterdam, Holandija
8. Politehnički univerzitet u Bukureštu, Rumunija
9. Sveučilište u Osijeku, Hrvatska

### SUNBEAM

1. Politehnički univerzitet Delle Marche, Ancona, Italija (koordinator projekta)
2. Sveučilište u Splitu, Hrvatska
3. Univerzitet u Ionaninna, Grčka
4. Univerzitet u Primorskoj, Slovenija
5. Foscarini Univerzitet u Veneciji, Italija
6. Univerzitet u Ljubljani, Slovenija
7. Univerzitet u Urbinama, Italija
8. Univerzitet u Bolonji, Italija

## IZNOS STIPENDIJA

Evropska Komisija je unaprijed obezbijedila finansijska sredstva, tako da se ne može desiti da ovaj program propadne zbog nedostatka finansija. Stipendija uključuje mjesečni džeparac, osiguranje, putne troškove i školarinu. Mjesečni „džeparac“ koji se daje stipendisti zavisi od vrste mobilnosti u kojoj se nalazite: BACHELOR – 1,000 € | MASTER – 1,000 € | PhD – 1,500 € | PostDoc – 1,800 € | STAFF – 2,500 €.

**NAPOMENA:** s obzirom da stipendija ne pokriva troškove smještaja, potrebno je da od mjesečnog „džeparca“ izdvojite za te troškove. Ostali troškovi su vaši osobni životni troškovi (hrana, piće, knjige, gradski saobraćaj itd). Kontaktirajte ured za međunarodnu saradnju univerziteta u Evropskoj uniji ili bivše stipendiste, ili pretražite forum i blogove kako biste saznali cijene iznajmljivanja soba ili stanova. Dosadašnja iskustva pokazuju da ti iznosi ne prelaze 200-300 € / mjesečno.

## NAJČEŠĆE POSTAVLJENA PITANJA

**Najčešće postavljena pitanja** je rubrika koju smo pokrenuli za sve one koji imaju pitanja u vezi sa Erasmus Mundus stipendijama, a treba im hitan odgovor. S obzirom da se pitanja često ponavljaju, na našoj web stranici [www.erasmus-uns.ba](http://www.erasmus-uns.ba) smo dali desetke pitanja i automatskih odgovora na iste. Na ovaj način ćete brže razjasniti svoje upite, a ukoliko na vaše pitanje nije odgovoreno u ovoj rubrici, na raspolaganju vam je Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu.



### ERAWEB

1. Holandski institut za zdravstvene studije u Roterdamu, Holandija (koordinator projekta)
2. Univerzitet za zdravstvene nauke i medicinsku informatiku, Hal, Austrija
3. Univerzitet Ludwig-Maximilian, Minhen, Njemačka
4. Katolički univerzitet Svetog srca, Milano, Italija
5. Univerzitet u Torinu, Italija

### JoinEU-SEE PENTA

1. Univerzitet u Gracu, Austrija (koordinator projekta)
2. Univerzitet Masaryk, Češka Republika
3. Univerzitet u Bolonji, Italija
4. Univerzitet u Granadi, Španija
5. Univerzitet u Mariboru, Slovenija
6. Univerzitet u Arhusu, Danska
7. Univerzitet Cardiff Metropolitan, Velika Britanija
8. Slobodni univerzitet u Berlinu, Njemačka
9. Univerzitet Antwerpen, Belgija
10. Univerzitet Tilburg, Holandija

### GreenTECH

1. Univerzitet u Vigu, Španija (koordinator projekta)
2. Univerzitet u Portu, Portugal
3. Univerzitet u Paderbornu, Njemačka
4. Univerzitet u Ljubljani, Slovenija
5. Ekonomski Univerzitet u Katowicama, Poljska
6. Sveučilište u Splitu, Hrvatska
7. Univerzitet za hemijsku tehnologiju i metalurgiju, Sofija, Bugarska
8. Univerzitet u Leonu, Španija

## KOJA STE CILJNA GRUPA?

Kako bi ste se pravilno prijavili na stipendiju, potrebno je da znate koja ste pravilna ciljna grupa. U mobilnosti mogu učestvovati svi partnerski univerziteti, ali i univerziteti koji nisu partneri u projektima. Dakle, određivanjem u koju od ciljnih grupa spadate možete odrediti i svoju pripadnost mobilnosti. Bitno je odabrati pravu ciljnu grupu zavisno od statusa u kojem se nalazite. Postoje tri ciljne grupe i to:

**CILJNA GRUPA 1** - kandidati koji su u momentu prijavljivanja (ali i trajanja stipendije) registrirani na nekom od univerziteta Zapadnog Balkana koji su **partneri u projektu** mobilnosti sa EU univerzitetima (primjer: svi studenti, nastavnici i saradnici trenutno upisani/zaposleni na Univerzitetu u Sarajevu koji je partner u projektu, ili studenti završnih godina koji žele da upišu naredni ciklus)

**CILJNA GRUPA 2** - kandidati registrirani na nekom od univerziteta u zemljama Zapadnog Balkana koji nisu partneri u projektu, bilo da su državni ili privatni univerziteti. U ovu grupu spadaju i oni koji imaju diplomu partnerskih univerziteta iz navedenih zemalja. (primjer: imate diplomu završenog bachelor studija na Univerzitetu u Sarajevu, a želite upisati master, ili ste student privatnog fakulteta, a želite upisati "degree" studij).

**CILJNA GRUPA 3** - osobe iz zemalja Zapadnog Balkana koji su dio tzv. „ugroženih grupa“. Ovo se odnosi na studente koji imaju status nacionalnih manjina, azilanta ili osobe za koje se može dokazati da su bili žrtve rasističke, etničke, vjerske, političke, spolne ili seksualne netrpeljivosti (primjer: pripadnici Romske populacije).